

Ennek a számnak az ára 30 fillér.

Negyvenkilencedik évfolyam.

3. szám.

Debrecen, 1929 január 19.

DEBRECENI

PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

SZERKESZTIK: DR. KUN BÉLA ÉS DR. RÉVÉSZ IMRE.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, KOLLÉGIUM.

Elofizetési ár félévre hét pengő.

Az erdélyi református magyarság egy küzdelmes éve.

(Dr. Makkai Sándor püspöki jelentéséhez).

Erdélynek és reformátusságának különleges történelmi, föld- és néprajzi helyzete még az erőszakos eszakiítás előtti időkben is fokozott és különös figyelmet érdemelt és követelt (bár nem igen kapott) a magyar reformátusság összessége részéről a maga számára. Ma pedig még százszor inkább fennáll ez az érdem és ez a követelmény. Erdély református magyar népe és egyháza ma nem egy tekintetben hasonlít a „Jahveh szenvedő szolgájához”: mindnyájunk bűneiért szenved és ostromoztatik. Vajha legalább a profécianak egy különösen szívszakgató része ne telne be most a mi részünkről rajta: „Útált és az emberektől elhagyott volt, fájdalmak férfja és betegség ismerője! mint aki elől orcánkat elrejtjük, útalt volt; és nem gondoltunk vele!” (Ésaiás 53: 3).

A Geleji Katona Istvánok székében ma egy olyan ferfiú ül, aki már a több mint egy évtizede égő erdélyi tüzes kemencében edződött álomlató ifjúból tetterős férfivá, a nép első bölésévé, vénévé és vezérévé. Szenvedő népével és egyházával nemcsak faj, vér és lélek szerint teljesen egy, de harcban, munkában, türesben és szenvedésben is vezéri teljességgel egybeforrott vele. Ezért a múlt év késő őszén tartott püspöki beszámolója nemcsak az ő munkásságának, de népe és egyháza egy éves történetének is leghívebb tüköre.

Az az egy év (tulajdonképpen több mint 15 hónap), amelyről a Makkai Sándor mostani jelentése szól, „egyike volt — úgymond — a leg-súlyosabbaknak egyházkerületünk történetében.” Döbbenetesen talál reá a zo don tisztalatá-sal dörgő pali ige: „kivül harc, belül félelem.” (II. Kor. 7: 5). Az I tentől rendelt őrálió, felelő-sége tudatában, nem hízeleg az ő népének. Nemcsak külső szorongatásokról pa-aszkodik, hanem „belső lázokról” is: a református hitbéli öntudatosság, testveri összefogás és áldozatkészség súlyos hiányairól. Pedig „olyan nagy külső nyomás alatt, me yet a viszonyok és körülmények reánk gyakorolnak, a pálma csak akkor növekedhetik, ha belső fergek

nem örlik, különben összeroppan.” Ez azonban nem a csüggedés szava; az egyház jövője jó helyt van: Isten kezében. De Isten keze, amelyben jövője áldások rejlenek, a jelen nemzedékre teljes ítélő súlyával fog nehezülni, ha becsülettel meg nem áll a néki kiváltságos ajándéku jutott nehéz, de felséges földadatok őrhelyen.

A felmillió erdélyi református magyar statisztikailag fölmérhető életében aggasztó jelenség a születéseknek a rendes évi átlagon 2000-rel alulmaradása, az egyházi szertartások mellőzésének és a vegyes házasságoknak növekedő száma, a reverzálisok terén még mindig tartó veszteség (112). Örvedetes viszont az áttérések terén előállott nyereség, a kivándorlás csökkené-e, a szektáskodók aránylag csekély száma, a konfirmáltak és úrvacsorázók számának emelkedése (egy év alatt több mint 20,000-rel) és főként az anyagi áldozatkészség növekvő mértéke (több mint 37 millió leu egyh. adó, adomány, szolgálmi jövedelem, alapítvány és több mint 16 és felmillió leu építkezés; 1 leu=3 és fél pengőfillér). Kár azonban, hogy ez a hatalmas anyagi teljesítmény „nem általános, mivel egész vidékek részéről mutatkozott e téren szükkeblőség és sajnos, hogy ezzel a nagy áldozattal is messze maradnak a tényleges szükséglet-től, főleg az iskolai szükségletek te én.” Legsajnosabb pedig az, hogy az anyagi önerők és önteljesítmények elégtelensége miatt Erdély református Siona a görögkeleti román állam évi közel 40 millió leus lelkészi, közigazgatási és theologiai segélyének ezüstbilincsére is reászorul! Amelyet a püspöki jelentésnek még szépen meg is kell köszönnie . . .

Az egyházmegyék benső, lelki életének képe „egy szóval jellemezve: nyugtalan.” „Krisztus és a Sátán harca még eldöntetle ül folyik híveink életében. A megújuló hit és élet hajnalcsillaga még sűrű éjjeli ködök fátylai között rejtőzik s csak egy egy rezgő sugara villan át a sötétségen. De egyet mindenestre örömmel és bizakodással kell megállapítanom: a harc, a munka mindenütt folyik, sehol se áll, sőt általában fokozódó lendülettel tör előre.”

„Úgy az anyagi, mint a lelki munka terén kiváló és példaadó egyházközsegekként dícsérik a jelen-

egyes belügyeink külső jóváagyás alá vetése"). Egyik legvégzetesebb és legrosszabb irulatu rendelkezése az új törvénynek az, amelyk egyes hazaság e-eten a gyermekek vallása meghatározásának jogát *az apának adja*: ennek várható következményeivel szemben súlyos szavakkal, előre felhívja a püspök a felelős örállók eber figyelmét az erdelyi lapok és felekezetek ősi chaosaban és versenyében.

Erdely és a Királyhágómellék a folyó 1929. évben zsinatra készül, amelynek tárgya az Egyházi Törvények revíziója lesz s ennek keretében a hitvallási alap kidomborítása, az egyházalkotmányban az erdelyi tradíciók érvényesítése, a lelkészválasztási törvény korszerű átdegozása, az egyházfegyellem revíziója s a belmissziói munkák törvénybeiktatása."

*

"Azt a kevés örömet, reménységet — mondja mélyen megragadó zárószavában Istennek a dött emlére. Makkai Sándor — a ni a sötét és szivszorító távlatból kicsit og az irgalmas Isten kegyelme azért ajándékozta, hogy végképen elre csüggedjünk és kétségbe ne essünk s ne feledjük el, hogy Ő, az Úr hadalozik Egyházáért, a bizonyos győzelem jegyében".

Mi pedig imádkozunk érettük úgy, ahogy csak imádkozhatik a znya a messze harc éren lüzdő és szenvedő gyermekeéért, a testvér az Óceánon túl nehéz eletharcot vívó testvéreért — imádkozunk értük úgy, hogy az imádságunkból a Lélek szent erejével és a természeti törvény kényszerűségével nőjön ki az értük való *teit, munka, áldozat*.

R. I.

Az egyházi lapok egyesítéséhez.

Mesterségemnél fogva állandó figyelemmel kísérem a sajtótermékeket és mint református, különösen a magam egyházának lapjait. Természetesen nemcsak a tartalmuk iránti érdeklődéssel hanem a kiállításuk és az üzleti rentabilitásuk valószínűsége szempontjából is vizsgálva. Ahhoz az érdekes kérdéshez, amelyik a legközelebbi időben napirenden volt s még összeütközéseknek is alapjául szolgált, az egyházi lapok egyesítésének kérdéséhez, legyen szabad nekem is egy pár szót szólnom. A Debreceni Protestáns Lap régebbi évfolyamaiból tudom, hogy e lapban az egyházat vagy az egyházi sajtót érdeklő kérdésekhez szólottak hozzá nyomdászok is, még nem a mi vallásunkon levők is. Legyen szabad tehát az ő példájukat követnem.

A múltkoriban egy református lelkész úrral beszélgetés közben jött rá a szó az egyházi sajtóra. A nagytiszteletű úr azt panaszolta, hogy nem győzi pénzzel. Mert, amint mondá, járni kell a Debreceni Protestáns Lapo, a Theologiai Szemlét, a Lelkészegyesületet, nagyon hozzázokott a Kálvinista Szemléhez, de most már itt van s nagyon élvezetes a Református Figyelő is és propaganda van az élénk Vasárnap mellett is. Pedig még a

Keresztyén Családra is gondolni kell s reki, mint egykori patoki diaknak, nagyon hiányzik a sáros-pataki református lap is. De — folytatva tovább — nem is szólva a Theologiai Szemlééről, a lapok egyikét sem lehet feleslegesnek mondani, mert mindegyik más más koncepcióból származik, más irányt, más szellemet képvisel, más szükségletet elégít ki.

Kezdtém magam is ezen gondolkodni. A Kálvinista Szemlét én is nagyon szeretem olvasni, de őszintén megvallom, ez nem pótolhatja a Református Figyelőt, amint a Református Figyelő sem pótolja na a Kálvinista Szemlét. Én például szívesebben olvasom a Szemlét, de azt hiszem, többen lesznek olyanok, akik a Figyelőt, mint érdekességet, változatosabbat elbe fogják helyezni. Szándékosan hasonlítom így a Budapesti lapokat össze, hogy ne a magunkéi, a debrecenieiek legyenek az összehasonlítás tárgya. Másrészt az is egészen világos, hogy akármennyire módja legyen valakinek a két eses budapesti református lapot olvasni, még sem érzi kielégítetnek magát, mint tiszántúli ember, ha debreceni lapot nem olvashat.

Nem is lehet ezen megütközni. Sok jó idő eltelik még addig, míg a magyar reformátusok elfelejtik azt a mély lelkesedést, amely például Baksay Sándornak, a soha Debrecenben nem tartott, csak gyermekkorában debreceni kántornak készült Baksay Sándornak az írásaiból Debrecen felé árad. Igaza van mindazoknak, akik a magyar reformátusok közt a partikulárizmust irtani akarják, de azért mégis nagyon szomorú lenne és a magyar kálvinizmusnak nagy erőhanyatlása, ha Debrecen nem volna egyéb, mint egy a sok egyházközség közül és a magyar nemzeti kultúrában különben is sok kárt okozó fővárosi kizárólagosság a református egyházi életben is teljes mértékben érvényesüene.

Tehát nyilvánvaló, hogy kell lenni debreceni református sajtóorganumnak, nemcsak a Tiszántúl, hanem az egész magyar reformátusság szolgálatára. A lap-egyesítést olyan móddal, hogy a budapesti református egyházi lapok valamelyike szívja fel a vidékieket, egyáltalán nem lehet óhajtani. Ellenben azt igenis meg kellene gondolni, vajjon van-e szükség arra, hogy Debrecenben három református egyházi újság legyen s nem volna-e jobb csak egy, de minden tekintetben erős és a budapestiekkel mindenképp egyenlő szinten álló.

Azt hiszem azonban, hogy a Vasárnapnak a másik kettővel egyesítéséről aligha lehetne szó. A Vasárnap, mint debreceni gyülekezeti lap kell, hogy fennmaradjon, abban a feladatkörben, amelyet most is beölt: a hitelet erősítésének feladatkörében. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy vidékre is ki ne mehessen. Sőt. Igen jó szolgálatot tehet az egész Tiszántúlon és másfelé is, azonban éppen a maga feladatának, a vallásosság ápolásának, növelésének végzéével. A Vasárnap kiterjedt és mind kiterjedtebbé teendő olvasókörét nem érdeklik egyházalkotmányi, egyházormányzati, egyházpolitikai kérdések, vagy ezek közül legfeljebb azok, amelyek a vallás gyakorlásának és az egyházi életnek hétköznapijaival is összefüggésben vannak.

A másik két lap azonban, a Debreceni Protestáns Lap, meg a Lelkészegegyesület ebben a vonatkozásban azonos konstrukciójú. Csak az utóbbi szorosan a lelkészek lapja, a másik meg nem kizáróan papi újság. Ezek közt lehetne létrehozni az egyesülést.

Azt hiszem a lelkészegegyesület tagjainak nem az a fontos, hogy éppen külön lapjuk legyen, hanem az, hogy legyen lap, amely az egyesület érdekeit képviseli. Az sem fog baj lehetni, hogy a lelkészegegyesületnek nemcsak tiszántúli tagjai vannak, hiszen így is az egyesület lapja — legalább addig, míg az egyesület székhelye Debrecen — debreceni irányítás alatt áll. Viszont a Debreceni Protestáns Lapnak a járatói ügyis nagyjára lelkészek s akik nem lelkészek, azok sem járnának rosszul, ha a lelkészegegyesület különleges szempontját is megismernék.

Most a Debreceni Protestáns Lap, meg a Lelkészegegyesület tartalmának egy számottevő része azonos. Hírek, nekrológok, gyűlési tudósítások, irodalmi ismertetések, ha nem is ugyanazon szavakkal, de lényegben ugyanazt adják az olvasónak. Szoros értelemben az egyesület érdekeit szolgáló rész nincs több egy-egy számban három-négy oldalnyival. Elég volna tehát az egyesített lapban is ennyi helyet adni a lelkészegegyesületnek. Azt hiszem minden érdek ki volna elégítve, ha ezt a négyoldalas részt teljesen önállóan és tetszés szerint szerkesztetné a lelkészegegyesület, míg a lap többi részét nem kizárólag egyesületi szempontok szerint, sőt kifejezetten más szempontoknak is figyelememeltatásával szerkesztenék, legfeljebb azt kötve ki, hogy a lelkészegegyesület elleni állásfoglalásnak a lapban nem lehet helye.

Mit eredményezne ez az egyesülés? Én csak az anyagiakhoz tudok hozzászólni.

Ma mind a két lap küld egy rakás tiszteletpéldányt és cserepéldányt, legalább hatvanhatvenet; akkor ugyanazokra a helyekre csak egy lapot kellene küldeni. Mivel pedig egy-egy lapszám kiállítására és expedálására legalább 10 fillert kell számítani, az egyik 60 példány megtakarítása 52 száznál több, mint 300 pengő lenne.

De a két lapnak van vagy 500 közös olvasója. Ezek mindegyikénél is megtakarítanak az egyik példányt. Ez megint 2600 pengő egy esztendő alatt.

Már most ha azt veszem, hogy mind a két lap egy-egy ivnyi tartalommal jelenik meg hetenként és abból indulok ki, hogy valószínűen 500 a közös olvasók száma, akkor a következő számításokhoz jutok.

Azt laikusok is tudják, hogy az első ötszáz példánynak a kinyomása sokkal többbe kerül, mint a továbbiaké. Megbocsát az egykori matematika tanárom, aki méltan nem számított a java matematikusok közé, ha algebrai nyelven próbálom magamat megértetni. Tegyük fel, hogy az első ötszáz példány előállításának költsége x ; minden további száz példány pedig belekerül y pengőbe; továbbá, hogy a Protestáns Lap m -szer, a Lelkészegegyesület pedig n -szer száz példányban készül 500-on felül. Akkor a Protestáns Lap költsége most $X + m \cdot y$,

míg a Lelkészegegyesületé $X + n \cdot y$, a kettőé együtt $2X + (m + n) \cdot y$, míg az egyesített lap ugyanakkora terjedelemben kiállítva csak $X + (m + n) \cdot y$ összegbe kerülne, tehát az első 500 példány nyomási költségét, ami egy év alatt öt-hatezer pengő közt van, megtakarítanak.

Természetes azonban, hogy akkor a lap nem jelenhetne meg vált zatlanul ugyanazon terjedelemben, hanem amint említettem, minden számban 4 oldalt külön kellene adni az egyesületnek, ami éppen egy felív. Tehát az egyesített lap nyomási költsége nem $X + (m + n) \cdot y$ volna, hanem ennek a másfélszerese. Ha most már figyelembe vesszük azt, hogy az első ötszáz példány ára, az X , nem ötszöröse a további száz példányok árának, az y -nak, hanem ötvénszerese, akkor az egyenletből a következő tanulsághoz jutunk:

Hogy $2X + (m + n) \cdot y$, vagyis a két lap mostani előállításának költsége, egyenlő legyen a másfélszörös megjelentetett lap előállításának költségével, ami tehát $X + \frac{m+n}{2} \cdot y$ ahhoz, ha X -et 50 y -nal vezem egyenlőnek, az kell, hogy az 500 példányon felüli szám 5000 legyen. Mert a fenti egyenletbe az X értékbe 50 y -t helyettesítve $100y + (m + n) \cdot y = 75y + (m + n) \cdot y + \frac{(m + n) \cdot y}{2}$, amiből az egyenlet egyszerűsítésével kitűnik, hogy $25y = \frac{(m + n) \cdot y}{2}$, az $50y = m + n$, — 50-szer száz pedig ötezer.

Vagyis, ha $m + n$, a két lapnak a közös 500-on felüli példányszáma 5000-nél kevesebb, akkor az egyesített lapnak másfélszörös kiállítása kevesebbe kerül, mint amennyibe külön-külön kerül. Mivel pedig azt nem tartom valószínűnek, hogy a két lap példányszáma együtt 6 ezret kitegyen, tehát nyilvánvaló hogy itt is jelentős megtakarítást kellene elérni.

Bizonyára jelentene némi megtakarítást az is, hogy csak egyszer kellene korrigálni és egyszer kellene az előfizetőket meg a hirdetőket nyilván tartani.

Az így megtakarított összeget a munkatársak fizetésére és a lap propagálására lehetne fordítani, ami az előfizetők további számának növekedését jelentené és lehetne Debrecenben egy minden tekintetben magas színvonalú, külső formájában is akárhová beillő szép egyházi lapot csinálni.

Így meg, az erők szétforgácsolásával, nem lehet produkálni. Megvallom, hogy például ennek a lapnak a külsejét sem tartom méltónak a nagy magyar református centrum európaszerte ismert nagy híréhez.

Tipografus.

Közélet

A külbirtokosok megadóztatásának ügye.

— Nyílt kérdés a Szerkesztőhöz. —

A III. t.-c. 10. §-a szerint minden egyháztág abban az egyházközségben, amelynek területe ingatlan vagyona van, habár ott nem lakik is, annak

az egyházi adónak, amellyel az illető egyháztagnak ott lakása esetében megterhelendő lenne, 25%-ával róható meg. Azt kérdezem tisztelettel, hogy a 75%-os különbözetet az illető hova fizeti? Sehova, mert a törvény erről nem intézkedik. Ahol a birtok fekszik, az a törvény szerint 25%-nál nagyobb egyházi adóval nem terhelhető, ahol a tulajdonos lakik, ott a birtokról talán nem is tudnak, de semmi esetre sem tudnak annak állami adó összegéről, mert az másutt van nyilvántartva.

Lehet-e célja a törvénynek egyes és pedig éppen a nagyobb birtokokat az egyházi közteherviselés alól 75% erejéig mentesíteni?

A kért választ előre is hálással köszöni
Földes, 1929. évi január hó 8-án.

Kiss Sándor,
református lelkész.

Válasz.

Az úgynevezett „külbirtokos“ természetesen a lakóhelyén fizet százszázalékos egyházi adót. Még pedig személyi adót és vagyoni adót is a máshol fekvő ingatlanából szerzett jövedelme után kivetett kereseti adója arányában. Egyebként a kérdés nem olyan egyszerű, mint ahogyan azt tiszteletes atyánk fia felteszi. Sőt nagyon is vitatott, hogy pusztán a vagyona alapján lehet-e valakire egyházi adót vetni. Kérdő atyánk fia előtt legkevésbé sem ismeretlen ez a súlyos kérdés. Ő igen közelről hallhatott erről nagyon érdekes és nagyon figyelemreméltó fejtegetéseket annak idején mikor a szembenálló két világnézet az egyházi adóra vonatkozó törvényhozásban összecsapott egymással. — A kérdés egyebként a legnagyobb mértékben összefügg az államratámaszkodás és kényszerű adózás kérdésével. Ha ezek mellett állunk: a vagyont el kell fogadni az egyházi adó alapjául egészen. De ha ezektől szabadulni akarunk, a vagyonnak adóalapul tételét sem vallhatjuk ideálnak.

K. B.

Irodalom

„Kálvinista Világ“ c. erdélyi laptársunk a f. év elejétől, a dr. Tavaszy Sándor és dr. Nagy Géza szerkesztésében, a Kálvinista Szemle és a Református Figyelő külsejéhez és szerkesztési technikájához hasonló, izléses, új formátumban, szép köntőben és eleven szerkesztéssel jelenik meg havonként kétszer, 120 leu évi előfizetésért. Szívünkben kívánjuk a megérdemelt sikert úgy ennek a kedves laptársunknak, valamint a

„Református Család“ címen megindult, hasonló formátumú, kiállítású és technikájú, igen tartalmas és vonzó, ketheti lapnak is, amely az erdélyi ref. egyházkerületi szövetség kiadásában, Maksay Albert és Pilder Maria szerkesztésében jelenik meg, évi 160 leu előfizetésért. Megvalljuk azonban, így messziről, nem egészen értjük, miért nem egi ez a két lap, amikor a célkitűzései, írói és olvasói 90%-ban azonosak.

Halottaink

Nagy József, volt halmii tekintélyes ügyvéd, egyházközségi főgondnok, a máramaros-ugocsai egyházmegye világi tanácsbírája, 80 éves korában Szatmáron meghalt. Atyja Halmiban, testvére Huszton volt lelkész, ő maga is sok bizonyosságot tett egyházi szolgálatra készségéről. Emléke legyen áldott.

Kovácsy Sándor a sárospataki kollégium nagyérdemű volt tanára, majd a gazdasági választmány nyomda és könyvkereskedes nagybuzgóságú s irányító munkása, 79 éves korában meghalt. Pátriarkha kort ért bár, távozása mégis korán esett s nagy ürt hagy maga után. Neve tisztelt marad az utókor előtt.

Különfélék

A debreceni egyház presbiteriuma a most kezdődő három évi ciklusra a bizottságok elnökévé a következőket választotta: gazdasági bizottság elnökévé Márk Endrét, a Dóczi igazgatótanácsává Szele Györgyöt, az árvaügyi bizottság elnökévé Uray Sándort, iskolaszéki elnökké Molnár Ferencet, vallásoktatási bizottság elnökévé Uray Sándort.

A nyíregyházi Leánykálvineumban vallásos délután volt január hó 9-én, mely alkalommal dr. Révész Imre lekipásztor tartott nagyértékű előadást a Bibliáról.

A budapesti református theologia január hó 8–10. napjain tartotta országos konferenciáját. 8-án istentisztelettel kezdődött a konferencia. Predikált Vincze Elek külsősomogyi esperes, ágendázott Nyáry Pál felsőbaranyai esperes. A gyűlést dr. Sebestyén Jenő theologiai igazgató elnöki beszéde nyitotta meg. Bilkei Pap István theologiai tanár „Az újabb theologiai irányzatok befolyása az igehirdetésre“ címmel tartott előadást. A délutáni konferencián dr. Juhász Nagy Sándor és Lencz Geza egvetemi tanár tartottak előadást. Bibliát magyarázott Bakó László szegedi lelkész. Második nap Varga Sándor értesaljai egyházmegye esperese a falu életéről értekezett, Bogdán Gyula lelkész pedig a munkásság megszervezéséről. Veress Jenő theologiai m. tanár a modern élet erkölcsi problémáiról tartott előadást. A napot Sebestyén Bela szentesi lelkész bibliamagyarázata zárta be. Január 10-én Szabó Imre az új magyar közszellemről és a református keresztyénségről beszélt. A Református Lelkésznek Országos Szövetsége is ezidőben három napos konferenciát rendezett.

Lelkészbeiktatás. A somogyszobi egyesült református evangélikus egyház új lekipásztorát, Nagy Józsefet, a ráony-sajó-szárazberenci református egyház lelkészét Horkay Andort most iktatták állásukba.

A megszállott gömöri református egyházmegye új esperese Duzsa János pelsőci lelkész lett.

A nagykálói református templom és torony az oláh megszállás alatt igen súlyosan megrongálódott az olánok és vörösek csapatainak ágyúharcra folytán. Az egyházközség újonnan kijavított templomát január hó 13-án szenteltette föl. Erre az alkalomra megjelent dr. Baltazár Dezső püspök is Csikesz Sándor egyetemi tanár, Kolozsvár Kiss László lelkész és Futó András püspöki titkár kíséretében. A templom-zenelést iskolaavatás előzte meg, melyet Porsó István alsószabolcsi esperes végzett. Dél előtt 10 órakor a környékről összegyűlt lelkészekkel vonult be dr. Baltazár Dezső püspök a hatalmas templomba. Kolozsvár Kiss László lelkész buzgó imádsága után Püspök úr tartott magas szárnyalású beszédet, Görömbey Péter nagykálói lelkész pedig a templom-történetét ismertette. Istentisztelet után Püspök úr küldöttségeket fogadott. Délben 100 terítékes közebed volt. Délután 5 órakor vallásos ünnepélyen vettek részt a hívek, itt imádkozott Csikesz Sándor egyetemi tanár, predikált Vargha Károly nyirbátori lelkész.

A Mester-uccai egyházzrész tanácsa az egyházzrész gondnokává dr. Szeremley Béla főgimnáziumi tanárt választotta meg.

Tisza Ilona iskolán kívüli leánycserkész csapat fogadalomtétele január hó 13-án volt a Kis-templomban.

Az Árpád téri templomban vallásos ünnepély lesz január 20-án délután 2 órakor. Predikál Sipos Imre lelkész. Az önkéntes adományok az egyházzrész szegényei felszolgálására szolgálnak.

Protestáns hitoktató lelkészek, vallástanítók és vallástanítónők figyelmét felhívjuk a magyar bibliaterjesztő ifjúsági mozgalomra, melynek 1929. évre szóló bibliolvasó katalóza 25 000 példányban jelent meg, és *ingyen kapható*: Budapesten IV., Deák-tér 4. a Brit és Külföldi Biblia társulatnál, IX., Kálvin-tér 7. Bethlen könyvkereskedés VIII., Gyulai Pál ucca 9. Bethánia-könyvkereskedés. Vagy megrendelhető, míg a készlet tart. tisztán postó megterítés mellett ref. leközlől Rakospalota-útváros Arany János ucca 49.

A Kossuth-uccai egyházzrész bibliaköre jól sikerült összeívetelt rendezett január hó 16-án a Dóci intézetben. Előimádságot mondott Magyar Beata an segédlelkész. Predikált Fekete Gyula egyházzkerületi belmisi ziói lelkész. Az igazi gyászról előadást tartott Madar Zoltán segédlelkész. Záróimádságot mondott Baja Mihály. Az egyházzrész egyebkent is áldos munkát fejt ki. Napokban ajándékozta meg lelkészét gyönyörű pásttal, most pedig egyik sok gyermekes tisztviselő családból származó s orgalmas nő tagja részére férjhezmenetele a kalmából menyegzői ajándékol 100 P-t adományozott.

A Szülői Iskolájában január hó 15-én a városháza közgyűlési termében dr. Novák József tanítóképzőintezeti tanár tartott előadást.

A szamosvályi református gyülekezet Simon Gyula szilágymocsolyai lelkészt hívta meg pásztoraúl.

Nagy református estély lesz február 10-én Bpsten a régi képviselőházban délután 5 órai kezdettel. Ez estély negyedik lesz azoknak a sorában, amelyek a jelenlegi téli egyházi életben lezajlottak.

Az Ispotály-templomban vallásos-ünnepély volt január hó 13-án délután 5 órakor. Bibliát olvasott és imádkozott Bagdy Daniel vt. lelkész. Predikált Sipos Imre vt. lelkész. Felolvasott Felker János lelkész, záróimádságot mondott Nagy S. s.-lelkész.

A debreceni ág. hitvallású evangélikus egyház új lelkészet, Rapos Viktort január hó 20-án iktatja be lelkészi állásába Domján Elek a tiszavideki egyház negye főesperese.

A Templomegyesület vallásos szakszoportja január hó 11-én tartotta rendes heti ülését. Előadó volt dr. Kálay Kálmán egyetemi tanár, aki a hollandok valósi életét ismertette.

Sitters angol főtktár és Strong amerikai világszövetségi titkár részvétele már befejezett a KIE. mozgalom március 3 és 9 között tartandó országos ifjúsági vezetőképző konferenciáján. Minden gyülekezet, ahol már van ifjúsági munka vagy szeretnének kezdeni ifjúsági munkát, jó előre szemelje ki azokat, akiket felküld a vezetőképző kurzusra. Bővebb felvilágosítást a KIE. központ ad, Bpest, IX. Üllői-út 29. II.

Az orosz Bukharin a szovjet négy ellenségéül az antiszemizmust, a nacionalizmust, a módos parasztot és az egyházakat jelölte meg. Különösen fájjalja, hogy a vallásos egyesületeknek több ifjú tagja van, mint a kommunista egyleteknek (Foi et Vie).

Békesség az íróknak. A Kálvinista Szemle és a Református Figyelő érdekes, becses és nekünk felettébb tetsző iratot közöl legutóbbi számában. A két lap szerkesztőségének három-három tagja összeült Ravasz László püspök elnöklete alatt és miután megállapították, hogy félreértették egymás intencióit, annak rendi és módja szerint megbékéltek, kijelentvén, hogy fenntartják ugyan a jogot az elvi elientetek megvilágosítására, *azonban minden eseben egymás egyéni és lelkipásztori reputációjának tiszteletben tartásával.* Ez így van rendén. Amennyire kevésbe nézzük az olyan embert, aki a maga megyőződését nem meri kimondani, épp olyan kárnak valjuk a véleménykü önbségnek indulatosan s a más álláspont elleni türelmetlenséggel hirdetését. Az elvek harcában legyen küönösen vezető a régi szabály: fortiter in re, suaviter in modo. A bunkós bot nem a mi kezeinkbe illik. Üdv a békesség-szerzőnek!

A Református Diákmozgalom januári száma a szokottnál is értékesebb tartalommal jelent meg. Cikkei: Diploma, vagy rátermettség. Az ifjú magyar kálvinizmus útja. Vasárnapnélküli hét egy kóborló diák életében. Az örök diákok rovatban Bilkei Pap István. Leányszoba. Református Diákvilág Szövetség. Katedra és pad. A diák mint egyházztag. Isten napiparancsai. Előfizetés a második felévre 1 pengő

60, nem diákoknak 2 pengő. Budapest, IX. Kálvin-tér 7. II. 15.

Dr. Veress István tanítóképzőintézeti igazgatónak igazgatósága 15-ik évfordulóján úgy a tanárkar, mint az ifjúság igen szépen adott kifejezést szeretetének és ragaszkodásának. A tanárkar nevében Szemes Károly h. igazgató, az önképzőkör részéről dr. Bartha Károly felügyelő tanár mondott üdvözlő szavakat. Az ifjúság részéről Kalitz András 5. o. tanítójelölt fejezte ki háláját a tanulók nevében.

Polgári iskolai tanfolyam. A debreceni ref. egyház miniszterileg engedélyezett polgári iskolai tanfolyamot tart fenn a Fűvészkert uccai iskolában, tanköteles koron felüliek részére. A tanfolyam beosztása olyan, hogy egy és fél év alatt a polgári iskola mind a négy osztályáról tehetnek vizsgát a hallgatók, az első és második osztályról egyszerre és a többi osztályokról további félevenként. Tankönyvekkel a hallgatókat csekély költséandíj fejében a tanfolyam látja el.

A Hitvédelmi Szakosztály január hó 18-án a kollégium dísztermében jól sikerült összejövetelt tartott. Előadó volt dr. Ferenczy Gyula ny. egyetemi tanár.

A debreceni Bethlen Gábor Kör a kollégiumi oratoriumban egyetemi isteni szöveget tart. Predikál Soós Béla főgimnáziumi tanár.

Nagyváradon a református egyházközség új templomot épített. A felavatáskor imadozott Sulyok István királyhági melleki püspök, felavató beszédet mondott Csernák Béla lelkes a templomépítés történetéről beszámolt Szabó Lajos segédlelkész, záróimádságot mondott Kiss Károly lelkes.

Kálvin Jelmondatát választotta mottóul a wekerlelepi református diákkonferencia, amely február 1 és 3 között fog lezajlani nagyon szép és a Soli Deo Gloria Szövetség minden munkáját jellemző építő programmal. A konferencia programjában találkozunk Puky Endre képviselőházi alelnök és Hegedüs Lóránt ny. pénzügyminiszter nevével is, a sok kiváló előadó mellett. Középsiskolák két utolsó évfolyama úgy fiúk, mint lányok vehetnek részt a gyűlésen, vidékiek a három napi koszt és ellátás fejében összesen 4 pengőt fizetnek és vasúti féljegy váltására jogosító igazolványt kapnak. Jelentkezési határidő január 20. Soli Deo Gloria Bpest, IX, Kálvin-tér 7. II. 15.

A Magyar Ifjúság új évfolyamának első száma gazdag tartalommal jelent meg. Nagyon szellemes cikkeket találunk a lapban, mint pld. Pokolfélegyháza, a Hegedűper. Igen hasznosak a KIE. mozgalom testnevelő programjára vonatkozó írásai, valamint a német KIE. mozgalmat ismertető cikke. Előfizetési ára egész évre 3 pengő. Mindenféle foglalkozású fiatal ember és nagy fiú nagy örömmel

olvasgatja a keresztyén ifjúsági mozgalom ez igen értékes lapját. Szerkesztőség és kiadóhivatal Bpest VIII. Főherceg Sándor u. 28. I.

Ifjúsági munkát végzők egyértelműen dicsérik az Ébresztő számait. Vezetőknek n.külözhetetlen. Előfizetése a nyárig 2 pengő. Budapest, IX. Üllői-út 29. II. KIE. Szövetség címén.

Gyermektelepítő Szolgálat köszönetét tolmácsolja minden karácsonyi jótevőinek, s hálásan emeli ki közülök a következőket: özv. Hajts Jakabné (Bpest Lónyay u. ca) két árvának karácsonyheti vendéglését. Ez azért különösebb, mert megelőző karácsonykor ugyanazt tették az ő, — ma már nem élő két gyermekével — mások. Thringer Róza fodrásznőnek, hogy négy gyereket kísérőjükkal együtt újév napján haboskávával meguzsonnáztatt. N. N.-nek 20 pengő adományát, mit levett gyereke nyomorban levő testvéreinek küldött s mit karácsony szombatján boldogan kézbesítettünk. Ismeretlen (szegény asszony) Budapestről küldött 5 pengőt. Méri Ferencné Rákospalotáról 3, Erdei Dániel Pócsmegyerről nyertes sorsjegyet 360 pengőt. Safari Jánosné Nagykátáról 5 pengőt. Isten áldása legyen a jóságú adakozókon. — *Gyermektelepítő önk.* budapesti központjában VIII., Gyulai Pál utca 9. minden szombaton délelőtt 10—12 órákban van gyerekkeresők és örökbekínáltak ismerkedője. Jöjjen mindenki, akit az élet legdrágább kincse a jövőnek megmentendő magyar gyermek érdekel. Levélcim: Ref. lelkész Rákospalota-újváros, Arany Janos ucca 49.

Szerkesztői üzenetek.

A. K. Búj. A szóban forgó füzetet özv. Gergely Györgyné állította össze, ő adta ki a saját költségén és ő küldte szét az általa megadott névsorban foglaltaknak. Különben a nt. úr irányítását a posta tudta hova vigye s nem hozzám, hanem a városi nyomdába vitte.

K. B. Szamoskér. Csak tartson ki mellettünk továbbra is. Még jóakarató támogatással is súlyos a lapesinálók sorja. Olyanforma az ő dolguk mint a Szűcs György bajusza. Ne irigyeld szegénynek.

A kiadó üzenetei.

Az 1929 év végéig rendezve van az előfizetése a következő egyházaknak és iskoláknak: Balmazújváros magyar, Békés, Csenger, Debrecen, Hajdúhadház, Nagyecsed, Nagykereki, Nyiregyháza, Ócsöd, Pocsaj, Tiszainoka, Told, Vasmegyer, Debreceni kollégium minden tagozata, Békési gimnázium, Debreceni leánygimnázium, egyházkerület. Nem sok, de annál inkább példaadó.

Tévedések elkerülhetetlenek. Nem áll módunkban a számadásokat többszörösen revideáltatni, megfelelő személyzet híján. Ám e tévedések egy fél százalékot sem tesznek ki. Ellenben a tévedé

sek miatti felszólalások kitesznek 20 százalékot is. Ez nem baj. Csak azt jegyezni meg mindenki magának, hogy a tévedést, ha az valóban fennáll, korigáljuk urbánus hangú megkeresésére is.

Több beküldték a kimutatott hátralékot észrevétel nélkül, de a folyó évre semmit sem fizettek, ugyancsak megjegyzés nélkül. Kérjük a folyó évi díjat is beküldeni.

Minden olvasónkat kérjük, hogy az 1929. évi előfizetési díjat szíveskedjék beküldeni, mert különben nem dolgozhatunk.

A postal megbízást a hátralékosok szíveskedjenek kiváltani.

A szerkesztésért és kiadásért felelős a laptulajdonos:

Dr. KUN BÉLA.

Postatakarékpénztári csekkszáma 143.916.

Pályázat.

A debreceni református kolégium gimnáziumának igazgatótanácsai elnöksége pályázatot hirdet egy nyelvdíjazás folytán megüresedett *magyar-latin* szakos rendes tanári állásra. Pályázhatnak református vallású, okleveles tanárok. A megválasztandó tanár javadalma a nem állami tanszemélyzet részére megállapított javadalommal azonos. A tiszántúli református egyházkerületi elnökségéhez címzett és szabályszerűen felszerelt folyamodványok 1929. évi március 1-ig a gimnázium igazgatóságának címére küldendők be. Az állást f. évi szeptember 1-én kell elfoglalni.

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

S. Szabó József,
igazgató.

Hivatalos értesítés.

A tiszántúli református egyházkerület püspökétől
4180—1928. szám.

Körlevél

a középfokú iskolák igazgatóihoz.

A József királyi herceg védnöksége alatt álló Országos Limanovi Emlékbizottság a limanovi hősök emlékét évről-évre méltó keretek között ünnepli meg. A limanovi dicső haditett ragyogó példája a magyar katona önfeláldozó hősiességének és vitézségének. E haditetttről való megemlékezés éppen azért a legalkalmasabb arra, hogy a magyar ifjúságban a hősök iránti köteles tiszteletet ébrentartsa és az ifjúságot a hazáért való önfeláldozás hősiességére nevelje. E szempontoktól vezettetve, a vallás- és közoktatásügyi Miniszter úrnak példájára tehát elrendelem, hogy a limanovi ütközet napján minden évben a mi felekezeti iskoláinkban a hősi napról a tanszemélyzet egy-egy tagja minden osztályban az erre legalkalmasabb órán az ifjúság előtt méltó módon megemlékezzék.

Debrecen, 1928. évi december hó 10.

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

4342—1928. szám.

Körlevél

a középiskolák igazgatóihoz.

Egyházkerületünk folyó évi december hó 4—6. napjain tartott közgyűlésében hozott 477. számú határozatát tudomásulvétel és alkalmazkodás végett alább közlöm:

Egyházkerületi közgyűlésünk a vallás- és közoktatásügyi miniszter intencióját a testnevelés ügyének erőteljesebb felkarolását illetőleg teljes mértékben méltányolja; de fentebbi rendeleteit az ügy fontosságához mérve kielégítőnek nem tartja, sőt oly intézetekben, melyekben az osztályok nagyobb száma miatt a testnevelési 3 óra a tornaterem igénybevételével minden osztályban meg nem valósítható, a kétféle, 45, illetőleg 40 és 50 perces tanórák beállítását a tanulmányi rend zavarása nélkül egyenesen kivihetetlennek látja. Ehhez járul az a körülmény, hogy református középiskoláinkban az állami tanterv fölött az énk is kötelező tantárgy lévén, a 4 alsó osztályban heti 2—2, a 4 felső osztályban pedig heti 1—1 tanórával tanuló ifjúságunk jobban megvan terhelve, mint az állami iskolák növendékei s így heti óráiknak száma egyáltalán nem szaporítható. Ezek folytán egyházkerületi közgyűlésünk csak annyiban tehet eleget a vallás- és közoktatásügyi miniszter kívánságának, amennyiben nyomatékosan felhívja tanári testületünket, hogy a testnevelésre mind a tornaórákon, mind különösen a nagyobb csoportokban, több osztály összevonásával tartandó játékdélutánokon nagy gondot fordítsanak.

Debrecen, 1928. évi december hó 20.

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

Magyarország
aranykoszorús mestere.

Szlezák László

harang- és ércöntőde, harangfelszerelés és
haranglabgyar

Budapest, VI., Frangpán-u. 77. sz.

TELEFON: LIPÓT 913-53.

Az 1900. évi párisi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormány díszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombat-helyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve.

Számos egyházi elismerés örvény!
Költségvetéssel díjmentesen szolgál!
Előnyös fizetési feltételek!

Pályázati hirdetés.

A református egyetemes Konvent tanügyi bizottsága pályázatot hirdet a Debrecen sz. kir. város és a Tiszántúli református egyházkerület könyvnyomda-vállalatával kötött szerződése alapján az alant felsorolt református népiskolai tankönyvekre. A kiadandó tankönyveket az ország összes református népiskoláiban használni fogják. A pályázat nyílt s azon részt vehet minden református tankönyvíró. Pályázni lehet már nyomtatásban megjelent művel is. A tankönyvek és vezérkönyvek a református világnézetet hirdessék, a református szellemű vallásos nevelés eszközei legyenek s a legújabb egyházi, illetve állami tantervek alapján, az újabb paedagógiai, didaktikai és metódikai eredmények felhasználásával készüljenek. A pályázni kívánók figyelmét felhívjuk az egyetemes Konvent 260—1928. sz. határozatával megállapított és életbeléptetett népiskolai vallástani tantervnek a népiskolai olvasókönyvekre vonatkozó rendelkezéseire. Ugyancsak felhívjuk a figyelmét azon pályázóknak, akiknek az osztott iskolák számára írott tankönyvét a bizottság már elfogadta és kiadatta, hogy az osztatlan iskolák részére új tankönyveik megszerkesztésénél a most használatban levők ellen a tanítóság köréből felmerült és a bírálóvezető dr. Kőrös Endre pápai református tanítónőképzőintézeti igazgató által — kérésre — velük közlendő jogos kifogásokat vegyék figyelembe.

A pályaművek beadásának határideje 1929 nov. 30.

A pályadíjnyertes mű Debrecen sz. kir. város és a Tiszántúli református egyházkerület könyvnyomda-vállalata tulajdonába megy át. A díjnyertes mű szerzője a tankönyvek után nyomtatott ívenként 54.40 pengő díjazásban részesül. A tankönyvekből egy kiadás I—III. osztályig 20,000 példány, IV—VI. osztályig 10,000 példány. A vezérkönyvekből egy kiadás 3000 példány. Pályadíjnyertes szerző az első kiadásból a teljes ívenkénti összeget, a további kiadásokból, míg a mű forgalomban marad, minden kiadásnál az ívenkénti díj 50%-át kapja tiszteletdíjként. Ha a mű átdolgozását rendelni el a konventi tankönyvügyi bizottság, úgy az eredeti ívenkénti írói díj 75%-a illeti meg a szerzőt.

NÉPISKOLAI TANKÖNYVEK.**Osztatlan iskolák számára.**

1. Magyar olvasókönyv a II—III. osztály számára.
2. Magyar olvasókönyv a IV—VI. osztály számára.
3. Nyelvtan III—VI. osztály számára.
4. Számítan III—VI. „ „
5. Földrajz IV—VI. „ „
6. Történelem, alkotmánytan, polgári jogok és kötelességek (együtt) V—VI. oszt. számára.

E tankönyvek az érvényben levő állami tanterv alapján, az V. és VI. osztályban A) és B) év szerinti beosztással szerkesztendők.

Osztott iskolák számára.

1. Bibliai történetek (Ószövetség) a III. osztály számára.
2. Bibliai történetek (Újszövetség) a IV. o. számára.
3. Keresztyén hittan és erkölcsstan a VI. o. számára.

Osztatlan iskolák számára.

1. Bibliai történetek (Ó- és Újszövetség) a III—IV. osztály számára.
2. A keresztyén egyház története, hittan és erkölcsstana az V—VI. osztály számára.

Tanyai iskolák számára.

1. Hittani kézikönyv a III—VI. osztály számára.

Ismétlő iskolások számára.

Hittani kézikönyv az I—III. évfolyam számára.

VEZÉRKÖNYVEK (a vallástanításhoz).**Osztott iskolák számára.**

Az I—II. osztály számára (egy kötetben).

A III.	„	„
A IV.	„	„
A VI.	„	„

Osztatlan iskolák számára.

Az I—II. osztály számára.

A III—IV.	„	„
Az V—VI.	„	„

Tanyai iskolák számára.

Az I—VI. osztály számára (egy kötetben).

Ismétlő iskolások számára.

Az I—III. évfolyam számára (egy köt.-ben.)

OLVASÓ ÉS TANKÖNYV.**Általános továbbképző és gazdasági népiskolások számára.**

- I. osztály : Olvasó és tankönyv.
- II. „ „ „ „
- III. „ „ „ „

Az olvasó- és tankönyv minden osztálynál úgy szerkesztendő, hogy azt fiúk és lányok közösen használhassák.

Az I., II., III. olvasó és tankönyvhöz együttes tájékoztató és tanrend is szerkesztendő. Fentjelzett tankönyveknél egy kiadás 3000 példány.

Budapest, 1928 november hó 9.

A református Egyetemes Konvent tankönyv-bizottsága :

Dókus Ernő, Dr. Baltazár Dezső,
főgondnok, világi elnök. püspök, lelkész elnök.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedése

Debrecen.

Alapította 1819-ben Sesztina János.

*

Külön fűtőképességű magyar „Perpetuum“-kályhák.

Magyar gyártmányú zománc-edények,
zslir-bödönök, disznóölő-kések, husvágó-gépek.

Telefon 6. és 15—48.

SZÁNTÓ JÓZSEF

papi-, úri- és egyenruhakészítő szabó-cég

Hódmezővásárhely, Fő-tér (saját ház).

Számos elismerőlevél művészi, jó munkáért.
Éremkitüntetések különböző kiállításokról.

Igen tisztelt Szántó Úr!

Gyülekezetem néhány tagja a tegnapi napon, tehát karácsony ünnepének másodnapján azzal a kérelemmel fordult hozzám, engedjem meg, hogy újév első napjára egy új palásttal kedveskedhessek nekem, Szerető szívükből fakadt kérésükből eredőleg kérem Szántó urat, hogy a legközelebb Hajdúböszörményben felvett mérték szerint részemre selyemből körpalástot s hozzávaló sapkát készíteni sziveskedjék, úgy, hogy újesztendő első reggelén abban fungálhassak. Említett gyülekezeti tagok úgy gondolták, hogy maguk veszik meg a szükséges selymet, gondolom abban a bidelemben, hogy így kevesebbe jó. Én azonban azzal biztattam őket, hogy amennyiben alkutárgyát úgy sem képezi Szántó úrnál a palástkészítés, semmi hátrány nem fog származni abból, hogy anyagot is Szántó úr ad. Midőn ismétlem az újév első reggeli terminust, szíves tisztelettel vagyok Biharkeresztesen, 926 dec. 27.

Sarkadi Nagy József
református lelkész.

Igen tisztelt Uram!

Nagy elfoglaltságom s betegeskedésem miatt csak most vagyok abban az általam nagyon várt szerencsés helyzetben, hogy az Ön által készített palástra vonatkozólag papírra vessem felfogásomat s ezzel Önnek jól megérdemelt örömet szerezzek.

Az Öntől kapott palást, akár a kidolgozást, akár pedig az anyagot nézem, olyan gyönyörű és olyan finom, hogy szépsége és jósága miatt csodálkozó öröm tölti el a gondjaimra bízott gyülekezet még egyszerű tagjainak szívét s lelkét is. Kedves kötelességemnek fogom ismerni mindenkori, amikor tehetem, Szántó urat lelkésztestvéreim szíves figyelmébe ajánlani, hiszen erre a legteljesebb mértékben reá szolgált.

Szíves tisztelettel vagyok:
Biharkeresztes, 1927 február 1-én.Sarkadi Nagy József,
lelképászter.

Kedves Szántó Úr!

Az általa küldött palást és süvegnek csinosága, szépsége, művészi kivitele nagyon meglepett bennünke s igazán nagyon meg vagyok elégedve. A pénz postán beküldtettem.
Kaba, 1926 dec. 13.
Tisztelettel, az ajándékozó Nőgyesület által.

Kóródi Gyula, ref. lelkész.

Legcélyszerűbb ajándék lelkész urak részére a palást.

Cégem eddig 5000 palástot szállított s munkáért a legnagyobb haszon és jutalom az elismerőlevelek voltak. Kérem a Nőgyesületek hasonló ajándékrendelését.

Tisztelettel: SZÁNTÓ JÓZSEF, az „ORLE“ szabója.

Ha gondtól akar megszabadulni,
ne vegyen mást kedveseinek
ajándékkul CSAK ZSOLTÁRT
a közelgő névünnepeére!

A Tiszántúli református egyházkerület könyvnyomda-vállalata tisztelt vásárló közönségének régi óhajára, kiadta zsoltár kiadványainak legkisebb típusát

**11×8 cméter
nagyságban**

Ezen kiadvány a nyomda-
es könyvkötőipar leg-
szebb remekműve.

Negyvenféle szín és különböző
diszítés teszi változatossá min-
denki számára.

Ara celluloid kötésben, diszes
tokkal 11'— pengő.

Bőrkötésben és préselt diszítés-
sel 14'— pengő.

Könyvkereskedésünkben minden
érdeklődőnek vételkényszer
nélkül bemutatjuk.

Imakönyvek, képeskönyvek, ifjúsági
iratok, emlékkönyvek, levelező-lap
albumok, különböző gyermekjátékok.
Óriási vásztek és mélyen leszal-
lított árak karácsonyfa díszekből.
Szébbnél szebb levélpapírok. A leg-
kényesebb igényeket is ki tudjuk
elégíteni.

„Méliusz“

könyvkereskedés,
könyvkiaóhivatal,
papir- és írószerkereskedés

DEBRECEN, FERENC JÓZSEF-ÚT 26.

Telefonszám: 270.